

***El tumor* - Toni Soler**

Toni Soler (Figueres, 1965) és guionista i creador del programa *Polònia*. Ha publicat una dotzena de llibres, però *El tumor* és el primer on parla directament d'ell, del seu passat i dels seus sentiments. Trenta-sis anys després que el seu pare morís, acaba de publicar un llibre introspectiu on no és tan rellevant el que va succeir sinó les reaccions que va tenir l'autor quan era adolescent, i sobretot la manera com les entén avui dia.

El llibre repassa com era la seva família a principis dels vuitanta: la distància sentimental que imposava la funció de *pater familias*, l'expressivitat extrema de la mare –encarregada de la intendència-, l'abisme que separava el germà petit de les germanes grans. L'autor, llavors adolescent, es confessa “poc destre en la gestió de les emocions”. En aquelles famílies formades durant el nacionalcatolicisme, s'esperava que, davant qualsevol desgràcia, les dones ploressin i els homes mantinguessin el cap fred. Per un adolescent de l'època, destinat a convertir-se en “l'home de la casa”, resultava obligat mostrar-se antidramàtic, resistir el que anomena “la temptació del victimisme”. Davant la mort del pare, ni tan sols els companys de classe estaven preparats per anar més enllà d'unes poques frases de compromís.

Després de l'enterrament, però, el tumor persisteix, ja que és el nom que Toni Soler dona al que va restar: la memòria, l'absència, el dol, la inseguretat, i també la sensació de no haver sabut gestionar el dolor. Com si seguís un procés de psicoanàlisi, s'interroga sobre fins a quin punt la seva manera de ser, de sentir i de reaccionar davant el món és el resultat dels gens, de les circumstàncies o bé dels protocols de la masculinitat, que llavors més que ara imposaven un “dol congelat” que tard o d'hora passa factura.

Escrit amb una prosa freda i precisa, *El tumor* és una contribució digna a un gènere literari que potser va inaugurar la *Carta al pare* de Kafka, que té un punt d'inflexió en *Els meus pares*, d'Hervé Guibert, i on podríem incloure els últims llibres de Sergi Pàmies. Ara que abunden els testimonis sobre els prejudicis de gènere, pot ser pertinent preguntar-se fins a quin punt els rituals d'iniciació masculins configuren el bloqueig emocional que tradicionalment ha caracteritzat la meitat de la població.